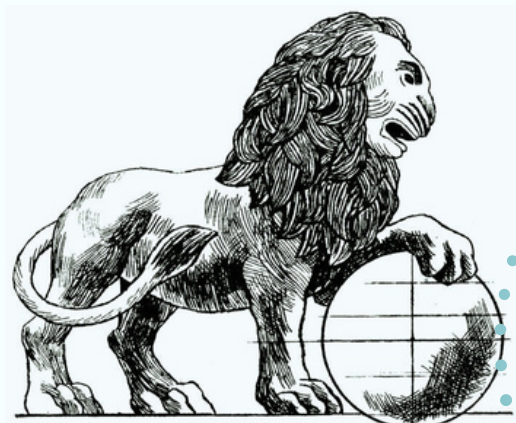

ЦИТАТЪТ В НАУКОМЕТРИЯТА

Университетска библиотека
“Св. Климент Охридски”

КАКВО Е ЦИТАТ?

Цитат е посочването на използваните библиографски източници или части от източници /глава от книга, част от сборник, статия от списание, материал от конференция, непубликуван материал и др./ в публикация, която може да бъде монография, сборник, статия, дисертация, доклад или материали от конференция и др.

Съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ):

Цитат е позоваване на научна публикация на автора в друга научна публикация или патент. Познаването на една публикация се счита за едно цитиране, независимо на колко места в текста е извършено.

КАКВО Е ЦИТАТ?

Според Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България:

Всяка цитирана публикация се брои само веднъж за дадена цитираща публикация, независимо от това колко пъти е спомената в текста на цитиращата статия. Могат да се представят цитирания от всички трудове на кандидата, като представените за целите на една процедура не могат да бъдат използвани в друга.

Рецензия за една публикация е приравнена на едно цитиране на същата публикация.

КАКВО НЕ Е ЦИТАТ?

- ако е споменато само името на автора;
- ако са посочени само научни приноси или заслуги;
- ако е направено резюме на доклад на конференция;
- участие в конференция, конгрес, кръгла маса или друго научно събитие;
- ако е библиография в научна област или по тема, и/или за определени години.

**ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ТРЯБВА ДА Е ПОСОЧЕНА ПУБЛИКАЦИЯ
НА АВТОРА, ЗА ДА СЕ ОПРЕДЕЛИ КАТО ЦИТАТ!**

КАКВО Е АВТОЦИТАТ?

Съгласно ЗРАСРБ:

Автоцитат е цитат, при който цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор.

Пример: ако автор А цитира в своя публикация друга публикация, чиито автори са А и Б, то тогава е автоцитат и за автор А, и за автор Б

Според Правилника за прилагане на ЗРАСРБ:

От общия брой цитирания се изваждат тези, при които цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор (т.е. автоцитатите).

ЗНАЧЕНИЕ НА ЦИТАТИТЕ

- Начин за измерване на научните постижения на автора;
- Показател за научното признание на автора;
- Показател за популярността на автора в научната област, в която публикува;
- Увеличават видимостта на цитираната публикация.

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЦИТАТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

В България през последните две десетилетия интересът към цитиранията се засили след навлизането на онлайн търсенето на цитати и особено с въвеждането на **Национален абонамент** от Министерството на образованието и науката от 2008 г. до сега, който включва наукометричните бази данни **Web of Science** и **Scopus**.

С приемането на **ЗРАСРБ** и **Правилника за прилагане на ЗРАСРБ** през 2018 г. официално се въведоха наукометрични показатели, които налагат по-голяма публикационна активност и повече цитирания на учените и съответно на преподавателите във висшите училища.

ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЦИТАТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Цитатите са необходими за:

- *Процедура по заемане на академични длъжности /доцент, професор/ и Процедура по придобиване на научни степени /доктор на науките/, които са свързани с научното израстване на преподавателите и учените;*
- *Конкурси за придобиване на научни звания и длъжности /член-кореспондент, академик/, което е свързано с научното израстване на учените;*
- *Атестирането на преподавателите, което е задължително за целия академичен състав.*

Цитатите влияят и върху рейтинга на институцията /висше училище, научна организация/, към която принадлежи авторът, тъй като показателите ѝ се формират от отделните показатели на всеки един преподавател/учен. Това оказва влияние при класацията в т.нар. *Рейтингова система на висшите училища в България* и за акредитацията на висшите училища.

ИНДЕКСИРАНИ ПУБЛИКАЦИИ

Индексираните публикации са публикации, които са включени в различни научни бази данни и/или репозиториуми. За да бъдат индексирани, те трябва да отговарят на конкретни изисквания, определени от съответната база данни и/или репозиториум.

Индексираните публикации в наукометрични бази данни, които са цитирани, са определящи за изчисляването на **h-index** на автора. Затова индексираните публикации се включват в справките за цитирания като наукометричен показател.

РЕЦЕНЗИРАНЕ И РЕЦЕНЗИРАНИ ИЗДАНИЯ

Рецензиране / peer review – това е процесът на предварителна редакционна оценка на предложената за печат публикация от специалисти в съответната област, за да бъде допусната до публикуване.

Проверяват се фактите, методите на изследването, научен принос и др.

Научните издания, в които се прилага такъв процес, се наричат **рецензирани (реферирани)** или **peer review** издания.

Реферирано списание = рецензирано списание (терминът „рефериран“ е остарял и идва от Реферативните журнали, означава „оценено“, т.е. „рецензирано“).

**Националният център за информация и документация /НАЦИД/
поддържа:**

Национален референтен списък на съвременни български научни издания
с научно рецензиране: <https://nrs.nacid.bg/home>

Списък на съвременни български научни издания, реферирани и
индексирани в наукометричните бази данни Scopus и Web of Science:
<https://randii.nacid.bg/home>

H-INDEX /ИНДЕКС НА ХИРШ/

H-index е наукометричен показател, който показва продуктивността и влиянието на публикациите на конкретен учен, група от учени или институция. Той се изчислява въз основа на **цитиранията на индексираните публикации** на автора, а не спрямо общия брой цитирания. H-индексът е равен на най-голямото число, което отговаря на изискването: h на брой индексирани публикации, които са цитирани поне h пъти.

Наименованието идва от инициала на аржентино-американския физик Хорхе Хирш (Hirsch), който го въвежда през 2005 г.

H-index има различна тежест за различните научни области.

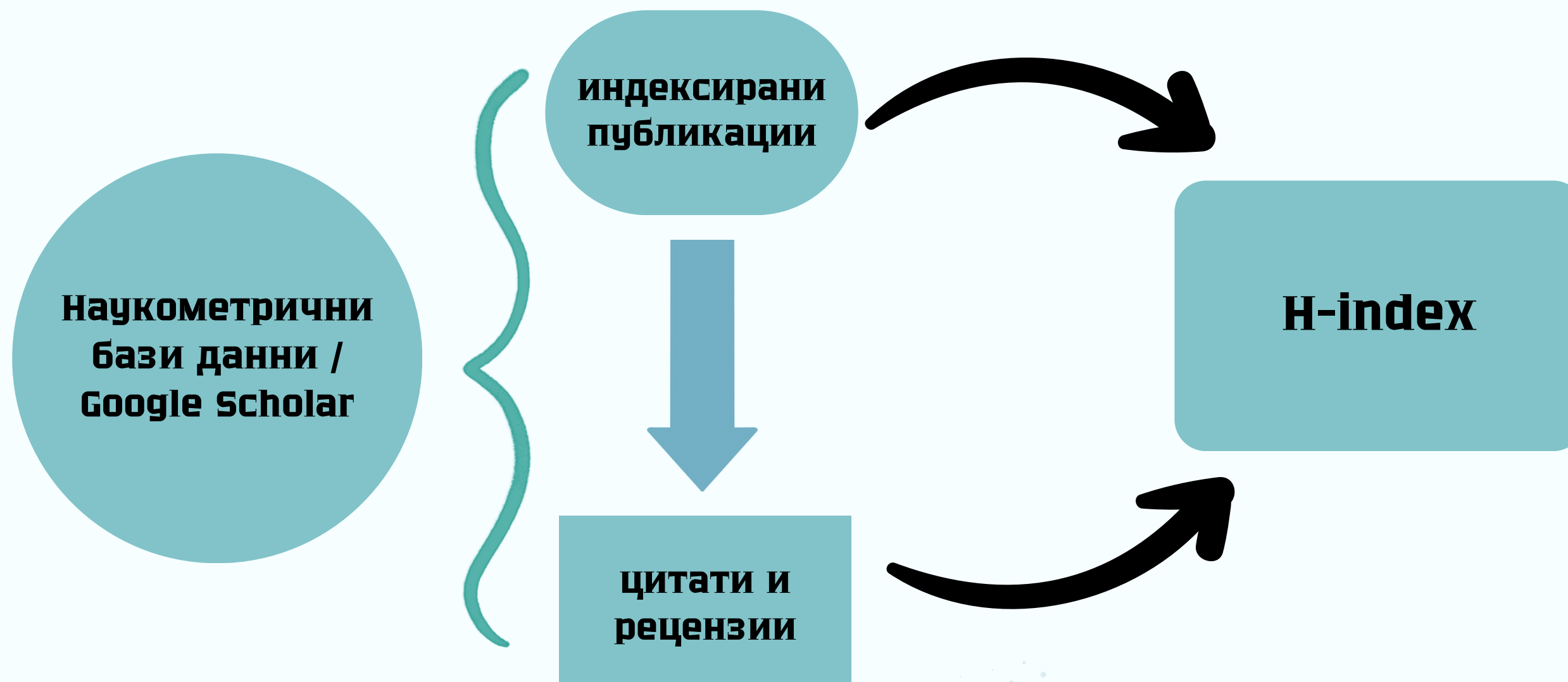
H-INDEX /ИНДЕКС НА ХИРШ/

H-index се изчислява автоматично във:

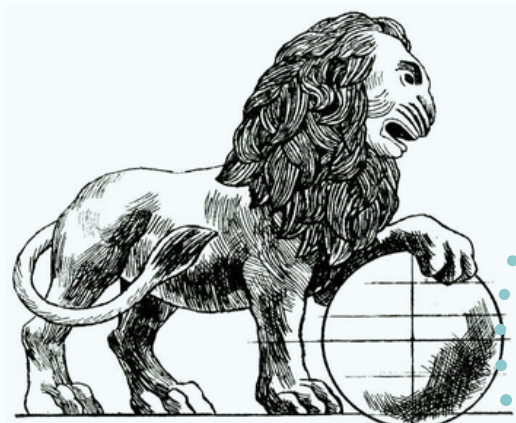
- Web of Science
- Scopus
- Google Scholar
- Российский индекс научного цитирования (РИНЦ)

В различните наукометрични бази данни и Google Scholar h-индексът може да варира, тъй като има разлика в броя на индексираните документи на автора и броя на индексираните чужди публикации, които ги цитират.

НАУКОМЕТРИЧНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ И ВРЪЗКАТА МЕЖДУ ТЯХ

ЦИТАТЪТ В НАУКОМЕТРИЯТА

Университетска библиотека
“Св. Климент Охридски”